

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124209205
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124209205.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Košča a JUDr. Mareka Kohúta, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX A., zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/159/2024-123 zo dňa 26.3.2025, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch III. a VIII.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. I. Základné podmienky, v Časti 7. Poplatky platné podľa cenníka VÚB, a.s. ku dňu uzavretia tejto zmluvy, zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. II. bod 2., zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. II. bod 4., zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. II. bod 5., zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. II. bod 6., zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. IV. Splácanie úveru, bod 11., zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru "Flexipôžička", reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 21.11.2013, v čl. VIII. Doručovanie a vyhlásenie klienta, bod 4., sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca žalobou z 31.10.2024 sa domáhal podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka určenia neprijateľných zmluvných podmienok uvedených vo výroku tohto rozsudku. Každú z nich aj odôvodnil a pri niektorých z nich poukázal tiež na konkrétne právoplatné súdne rozhodnutia, ktorými bola už táto zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú.

3. Dňa 21.11.2013 bola uzavretá formulárová zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexi pôžička“ pod reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Išlo o bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 7.500 Eur s úrokovou sadzbou 12,10% p.a. V článku III. bode 6 sa konštatuje, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky, ktorými sa riadia zmluvné strany vo veciach, ktoré nie sú osobitne upravené v tejto úverovej zmluve. V článku I. v bode 7 zmluvy s označením „poplatky platné podľa cenníka VÚB a.s. ku dňu uzavretia tejto zmluvy“ sú vymenované jednotlivé poplatky, medzi nimi aj poplatok za prvú upomienku vo výške 10 Eur a za každú ďalšiu upomienku vo výške 40 Eur. Článok II. bod 2 zmluvy obsahuje tento text: „Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou“. V článku II. bode 4 zmluvy sa uvádza: „Podpisom tejto zmluvy dlžník vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). V prípade zistenia nepravdivosti tohto vyhlásenia si je dlžník vedomý toho, že úver sa stáva okamžite splatný vrátane príslušenstva, a to dňom keď sa banka dozvedela o nepravdivosti tohto údaju v súlade s § 35 ods. 1 zákona o bankách.“ Článok II. bod 5 zmluvy uvádza: „Dlžník podpisom tejto zmluvy súhlasí s návrhom banky, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne mimosúdnym riešením sporov v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“ Článok II. bod 6 zmluvy obsahuje tento text: „Podpisom tejto zmluvy dlžník výslovne súhlasí v prípade, ak nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa tejto úverovej zmluvy, aby banka bola oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do doby úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Výška zrážok zo mzdy bude zodpovedať výške mesačných splátok úveru podľa tejto úverovej zmluvy, pričom zrážky zo mzdy nemôžu byť vyššie ako zrážky pri výkone rozhodnutia stanovené osobitným predpisom. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy je táto úverová zmluva súčasne aj Dohodou o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka.“ Vo VOP žalovaného v článku 4 splácanie úveru v bode 11 sa uvádza: „Veriteľ je oprávnený akúkoľvek platbu dlžníka na plnenie peňažného záväzku z úverovej zmluvy započítať najprv na dlžné splatné príslušenstvo záväzku od najstaršej pohľadávky a až potom na dlžnú splatnú istinu od najstaršej pohľadávky, a to aj vtedy, ak dlžník pri platení určí inak.“ Článok VIII VOP žalovaného doručovanie a vyhlásenie klienta bod 4 obsahuje tento text: „Podpisom žiadosti/úverovej zmluvy klient dáva v zmysle zákona o ochrane osobných údajov a zákona o bankách súhlas na poskytnutie svojich osobných údajov a informácií, ktoré tvoria predmet bankového tajomstva alebo sú chránené bankovým tajomstvom a ktoré sú spracúvané v súvislosti so žiadosťou alebo s úverovou zmluvou (ďalej len „údaje a informácie“), a to subjektom uvedeným na internetovej stránke banky a na obdobie 10 rokov od podpisu žiadosti alebo 10 rokov od vyporiadania záväzkového vzťahu medzi klientom a bankou, pričom klient je oprávnený odvolať svoj súhlas písomným oznámením po jednom roku od zániku záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že zmluva nevznikne.“

4. Súd podrobil prieskumu žalované zmluvné podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Súd nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že sporné zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Určite sa to netýka tých zmluvných podmienok, ktoré sú uvedené vo VOP, ktoré predstavujú vopred spracovanú listinu, ale netýka sa to ani tých žalovaných zmluvných podmienok, ktoré boli uvedené priamo v zmluve, keďže aj tie boli už súčasťou predtlačenej formulára. Skutočnosť, že žalobca túto zmluvu podpísal nepostačuje na prijatie záveru, že by tieto zmluvné podmienky, ktoré boli už vopred pripravené a uvedené v zmluve, boli so žalobcom individuálne dojednané. Rozhodne nie je možno súhlasiť ani s názorom žalovaného, že poplatky za upomienky predstavujú cenu plnenia a preto majú byť vylúčené zo súdneho prieskumu neprijateľných podmienok. Zo súdneho prieskumu sú vylúčené len tie zmluvné podmienky, ktoré predstavujú hlavný predmet plnenia, čo v prípade úverovej zmluvy je poskytnutie úveru za odplatu, za ktorú však nemožno považovať poplatky za upomienku. Poplatky za upomienku vlastne predstavujú zmluvnú pokutu za omeškanie spotrebiteľa s úhradou záväzku. Upomienka však nemôže mať sankčný charakter, jej zmyslom je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si dodatočne splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej v omeškaní. Účelom nemôže byť získanie majetkového prospechu vo forme finančnej sankcie voči spotrebiteľovi, ktorá by prinášala majetkový prospech dodávateľovi. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Navyše poplatok je nepochybne vyšší ako reálne náklady spojené so zaslaním upomienky.

Nezohľadňuje podstatné skutočnosti ako napr. výšku spotrebiteľského úveru, dobu splácania, počet zostávajúcich splátok do splnenia záväzku a pod. naopak je stanovený pevnou sumou, ktorá nie je racionálne odôvodnená. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. t/ Občianskeho zákonníka. Obdobné zmluvné podmienky boli už súdmi vyhlásené za neprijateľné napr. právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/1/2023-91 z 27.4.2023, ktorý sa stal právoplatným 31.5.2023, ako aj rozsudku 11Csp/188/2024 z 5.2.2025.

5. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku rozsudku pod č. II. súd uviedol, že sa stotožňuje s názorom, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí Ústredného inšpektorátu a SOI č. SK/0207/99/2014 zo dňa 24.03.2014, ktorým za obdobnú zmluvnú podmienku, vrátane ďalších, bola uložená banke sankcia vo výške 10.000 Eur. Išlo o zmluvnú podmienku týkajúcu sa vyhlásenia dlžníka, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky a ďalšie a že súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Toto rozhodnutie síce bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 6S/91/2014 zo dňa 29.04.2016 a konanie bolo zastavené, ale len z dôvodu nedostatku právomoci SOI konať v preskúmanom konaní, keďže orgánom dohľadu vo veciach ochrany spotrebiteľa pri výkone bankových činností je NBS. Táto skutočnosť však neznamená, že súd v tomto spore si nemôže osvojiť argumentáciu SOI použitú pri zdôvodnení záveru o neprijateľnosti danej zmluvnej podmienky. V spomínanom rozhodnutí bolo uvedené, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. l/ Občianskeho zákonníka, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenými zmluvnými podmienkami sa na spotrebiteľa neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností. V ustanoveniach § 4 a § 5 zákona o spotrebiteľských úveroch sú priamo definované informačné povinnosti veriteľa a taktiež z ustanovenia § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že veriteľ je povinný pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver po zohľadnení skutočností uvedených v zákone. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinnosti veriteľa zo zákona. Priemerný spotrebiteľ nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú právoplatným rozsudkom tohto súdu č.k. 11Csp/20/22-336 zo dňa 25.2.2022 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Prešove 1CoCsp/18/2023-547 zo dňa 27.2.2025.

6. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku rozsudku pod č. III. súd uviedol, že definícia osôb majúcich osobitný vzťah k banke je uvedená v § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Zároveň poukázal na znenie § 35 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého banka nesmie vykonávať s osobami, ktoré k nej majú osobitný vzťah obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu účel alebo riziko by sa nevykonali s ostatnými klientmi. Žalované zmluvné ustanovenie tak odporuje citovanému ustanoveniu, podľa ktorého banka nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientmi. Uvedené zmluvné ustanovenie však umožňuje banke v prípade existencie osobitného vzťahu klienta k banke vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úveru, teda nielen rizikového. Pri tejto zmluvnej podmienke mal byť vysvetlený pojem „osoba s osobitným vzťahom k banke“ a že nepostačuje odkaz na § 35 ods. 4 zákona o bankách, ktorý tieto osoby konkretizuje. Ide totiž o dôležité vyhlásenie spotrebiteľa so závažnými dôsledkami pre neho a preto bolo potrebné priamo v danej zmluvnej podmienke konkretizovať osoby, v ktorých sa toto vyhlásenie týka a nespoliehať sa na to, že spotrebiteľ pred podpisom zmluvy bude vyhľadávať zákon o bankách a z § 35 ods. 4 zisťovať o aké osoby s osobitným vzťahom k banke má ísť. Takýto prístup žalovaného súdu považuje vo vzťahu k spotrebiteľovi za netransparentný a nepoctivý.

7. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku rozsudku pod IV. súd uviedol, že ide o rozhodcovskú doložku, ktorá uprednostnila riešenie sporov na rozhodcovskom súde a preto je potrebné takto formulovanú rozhodcovskú doložku považovať za rozpornú s § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, v zmysle ktorého za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, teda ide o zmluvnú podmienku v tzv. čiernom zozname

neprijateľných zmluvných podmienok. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený mechanizmus spotrebiteľskej právnej ochrany pred štandardnými zmluvami a neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť aj prejavom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo ktorá voľba konkrétne znamená (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo/9/2012). V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a povinnostiach zmluvných strán. Ak rozhodcovská doložka nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces neuvedomuje. V tomto prípade rozhodcovská doložka bola už vopred naformulovaná v zmluve bez nejakého jej zvýraznenia alebo označenia názvom tohto inštitútu. Žalobcovi ako spotrebiteľovi nebola daná možnosť rozhodcovskú doložku odmietnuť. Ak chcel úver, musel zmluvu podpísať ako celok. Žalovaný dokonca v nej určil aj konkrétny rozhodcovský súd, čo vyvoláva pochybnosti o nestrannosti rozhodcovského konania. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú právoplatným rozsudkom tohto súdu č.k. 11Csp/180/24 z 26.2.2025.

8. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku pod V. súd uviedol, že nepospochybuje legitimitu právneho inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou právneho poriadku SR v § 551 Občianskeho zákonníka, ale zároveň zdôrazňuje, že v spotrebiteľských sporoch podlieha táto dohoda súdnemu prieskumu prijateľnosti v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná aj vtedy, keď sa síce opiera o právnu normu, ale môže byť realizovaná v neprospech spotrebiteľa, ak umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré dodávateľ nemá nárok. Nie je teda rozhodujúce, či dodávateľ ju a v akom rozsahu použije, ale postačuje, ak objektívne je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. V prípade dohody o zrážkach zo mzdy existuje hrozba vymoženía plnenia, na ktoré dodávateľ nemá v skutočnosti nárok v zmysle právnej úpravy vrátane plnenia vyplývajúceho z neprijateľných zmluvných podmienok. Teda ak existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného alebo protizákonného plnenia je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravídla podnikateľ. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy teda nepočíta s objektívnym vyhodnotením výšky dlhu, ale je postavený na subjektívnom názore veriteľa. Z textu dohody o zrážkach zo mzdy pritom nevyplyva, že by spotrebiteľ mal možnosť danú dohodu odmietnuť alebo že by bol poučený o následkoch jej uzavretia. Predmetná dohoda umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

9. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku rozsudku pod VI. súd uviedol, že podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Sporné zmluvné ustanovenie však poskytuje dodávateľovi možnosť započítať platby spotrebiteľa na iný účel než istinu a to bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa a preto je nepochybné, že táto zmluvná podmienka zakladá nevyvážený vzťah medzi stranami, keďže dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Vzťah sa v tejto otázke stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa až nepredvídateľným. Nepochybne má spotrebiteľ prioritný záujem predovšetkým na úhrade istiny. Pri nezaplatení istiny totiž musí platiť úroky z omeškania, veriteľ môže od zmluvy odstúpiť, úver predčasne zosplatiť a podobne. Táto zmluvná podmienka je nepochybne na škodu spotrebiteľa, pretože nerešpektuje jeho vôľu a oprávnené záujmy a na druhej strane umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy, čím zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Obrana žalovaného, že ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka o prednostnom použití ustanovení Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách bola zavedená až po uzavretí predmetnej zmluvy, čo je pravda, konkrétne bola zakomponovaná do Občianskeho zákonníka od 1.4.2015 nie je náležitá. Keďže však príslušná novela neobsahovala prechodné ustanovenie k zavedenej úprave je potrebné ju aplikovať aj pre skoršie právne vzťahy, teda aj v prípade tejto zmluvy. To uviedol aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3MCdo/14/14 z 21.4.2015. Napokon to, že na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa majú primerane aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka zaviedol aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý sa stal účinným od 1.7.2007 v § 3 ods. 3 a dokonca aj predchádzajúci zákon o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v § 23a. Preto aj

zavedenie úpravy v § 52 ods. 2 vete tretej Občianskeho zákonníka je potrebné vnímať len v súvislosti s potrebou jednoznačnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v súlade s Občianskym zákonníkom. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú právoplatným rozsudkom tohto súdu 11Csp/188/2024 z 5.2.2025.

10. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku rozsudku pod VII. súd uviedol, že ide o predformulované vyhlásenie žalobcu, ktoré je súhlasom daným pre široký okruh neurčitých subjektov, ktoré budú oprávnené spracovať jeho osobné údaje. Je nepostačujúce, ak pri tejto zmluvnej podmienke je len odkaz na internetovú stránku žalovaného, kde by mali byť uvedené tieto oprávnené osoby. Takýto súhlas trvá 10 rokov bez ohľadu na dobu trvania zmluvy a klient ho síce môže odvolať, ale najskôr až po roku od splnenia záväzku, pričom sa vyžaduje jeho aktívne konanie vo forme písomného oznámenia o odvolaní súhlasu. Ukladanie takýchto povinností spotrebiteľa nemá oporu v žiadnom zákone. Uvedená zmluvná podmienka preto zakladá nevyvážený právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy a to v neprospech spotrebiteľa. Súd dodáva, že obdobná zmluvná podmienka bola posúdená ako neprijateľná aj rozhodnutím SOI č. P/0331/07/11 zo dňa 25.11.2011 a tiež Komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách pri Ministerstve spravodlivosti SR pod č. 36101/2017/21 z 24.1.2017. Neprijateľnosť obdobnej zmluvnej podmienky vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku 11Co/33/2017 zo dňa 12.9.2017 a tiež Okresný súd Prešov v rozsudku 11Csp/70/2020 zo dňa 23.10.2020, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 1CoCsp/23/2020 zo dňa 18.2.2021.

11. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP.

12. Proti rozsudku a to len voči výroku III. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. II. bod 4. Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru „Flexipôžička“, reg.č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2013 v zmysle § 35 ods. 4 zákona o bankách v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Odvolanie podal z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

14. Namietal, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že táto zmluvná podmienka je vyjadrením zákonnej povinnosti banky a bez jej dojednania nemôže k uzavretiu žiadnej zmluvy o úvere dôjsť, nakoľko túto povinnosť má žalovaný uloženú zákonom o bankách. Súd preto nemôže vysloviť neprijateľnosť a tým neplatnosť zmluvnej podmienky, ktorá je vyjadrením zákonnej povinnosti dodávateľa. Odôvodnenie rozhodnutia súdu je v tejto časti neprímerane strohé a nedáva odpoveď na otázku, prečo toto zmluvné ustanovenie je neprijateľné. Argumentácia, ktorú použil súd je len prebratím argumentácie žalobcu z podanej žaloby a odkazom na rozhodnutia, v ktorých bola riešená odlišná zmluvná podmienka a ešte aj vo vzťahu k inému dodávateľovi.

15. Súd poukázal na ust. § 35 ods. 1 ZoB a uviedol, že: „Žalované zmluvné ustanovenie tak odporuje citovanému ustanoveniu, podľa ktorého banka nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientmi. Uvedené zmluvné ustanovenie však umožňuje banke v prípade existencie osobitného vzťahu klienta k banke vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úveru, teda nielen rizikového.“ Súd opomenul ďalšie znenie predmetného zákonného ustanovenia, ktoré okrem toho, že vo svojej prvej vete zakazuje uzatvárať s osobami, ktoré majú k banke osobitný vzťah obchody, ktoré by vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko nevykonali s ostatnými klientmi, vo svojom ďalšom znení však toto ustanovenie vyslovene banke ukladá povinnosť preveriť či osoba, s ktorou zmluvu uzatvára, nemá osobitný vzťah k banke, pričom zároveň ukladá povinnosť tejto osobe uviesť pravdivé údaje. V poslednej vete tohto ustanovenia je zároveň banke uložená ďalšia povinnosť, a to písomne zabezpečiť pravdivosť týchto údajov priamo v zmluve s tým, že pri zmluve o úvere dochádza k okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, kedy sa banka o nepravdivosti údajov dozvedela. Povinné zosplatnenie úveru pri osobe s osobitným vzťahom k banke

jej tak stanovuje priamo ZoB (viď znenie: Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť (...) v zmluve o úvere podľa § 5 písm. b) sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov, vrátane splatnosti úrokov za celú dohodnutú dobu úveru), ako základný zákon upravujúci jej činnosť.

16. Znenie tejto zmluvnej podmienky je v úplnom súlade so znením zákona, je len odzrkadlením znenia zákona v jeho ustanovení § 35 ods. 1 ZoB, ktorý žalovanému uložil povinnosť túto zmluvnú podmienku do zmluvy inkorporovať. Žalovaný podľa jeho názoru ešte nad rámec zákona v predmetnej zmluvnej podmienke aj odkázal na konkrétne ustanovenie ZoB, presnejšie ust. § 35 ods. 4 ZoB, v ktorom je uvedený výpočet osôb, ktoré sa považujú za osoby s osobitným vzťahom k banke. Bez potvrdenia zo strany klienta banka nemá reálnu možnosť ako overiť, či klient nemá osobitný vzťah k banke. Banka samozrejme nevedie evidenciu členov štatutárnych orgánov inej banky, vedúcich pobočky iných bánk, evidenciu blízkych osôb vedúcich zamestnancov banky a podobne. Nie je teda objektívne možné posúdiť existenciu osobitného vzťahu klienta k banke a splniť tak zákonnú povinnosť inak, ako na základe aplikácie tejto zmluvnej podmienky.

17. Predmetná zmluvná podmienka uvádza, čo je obsahom predmetného ustanovenia, keďže z jej znenia vyplýva, že v predmetnom ustanovení je bližšie špecifikované, kto je osobou s osobitným vzťahom. Len skutočnosť, že je v zmluvnej podmienke odkaz na zákon nezakladá jej neprijateľnosť, v prípade opačného názoru by súd dospel k absurdnému záveru, že napríklad aj znenie zmluvy: „Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ uzavretá v súlade s ustanovením § 497 a nasl. Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov...“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to len preto, že v nej nie je uvedený obsah predmetného ustanovenia, resp. spomenutých zákonov.

18. Žalobca navrhol rozsudok v napadnutom III. výroku ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že pokiaľ žalovaný poukazuje na § 35 ods. 1 zákona o bankách, tak z neho vyplýva povinnosť banky pred uzavretím zmluvy preveriť, či osoba má alebo nemá osobitný vzťah. Túto povinnosť nie je možné nahradiť púhym vyhlásením, že osoba nemá osobitný vzťah k banke, pričom banka osobu nijako nepoučí o tomto vyhlásení. Banka si takýmto postupom riadne nespĺni svoju preverovaciu povinnosť vyplývajúcu z § 35 ods. 1 zákona o bankách, na ktorý žalovaný v odvolaní poukazuje. Súdny dvor EÚ vo veci C-66/19 rozhodol, že ak smernica v oblasti ochrany spotrebiteľa stanovuje povinnosť predajcu alebo dodávateľa oboznámiť spotrebiteľa s obsahom ponúknutého zmluvného záväzku, ktorého určité informácie sú určené záväznými právnymi predpismi členského štátu, je nevyhnutné, aby tento predajca alebo dodávateľ oboznámil uvedeného spotrebiteľa s obsahom predmetných ustanovení (viď. rozsudok z 26. apríla 2012, Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, bod 29). V tom zmysle nestačí jednoduchý odkaz vo všeobecných obchodných podmienkach na právny predpis, ktorý upravuje práva a povinnosti zmluvných strán (viď. rozsudok z 21. marca 2013, RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 50). Podľa citovanej zmluvnej podmienky by spotrebiteľ mal „z hlavy“ ovládať zákon o bankách v časti upravujúcej osobitný vzťah osoby k banke. Uvedené je nerealizovateľné a keďže zmluvná podmienka neuvádza obsah predmetného zákonného ustanovenia, je neprijateľná. Predmetné ustanovenie zmluvy je neurčité, pretože ako práva neznalý subjekt bez reálneho oboznámenia a poučenia zo strany dodávateľa nedokáže spotrebiteľ vedieť posúdiť a vyhodnotiť svoj prípadný osobitný vzťah k banke, ako ani rozsah a výpočet subjektov, ktoré nimi sú, pričom hoci aj nedbanlivé prehlásenie je späť so sankciou okamžitého zosplatnenia úveru. Dané zmluvné ustanovenie však už priamo proklamačne počíta s tým, že spotrebiteľ nemá žiaden osobitný vzťah k banke. Pretože predmetné ustanovenie ani len príkladmo neuvádza, kto je považovaný za osobu s osobitným vzťahom k banke, nie je z pohľadu priemerného spotrebiteľa dostatočne určité, čo môže spôsobiť neschopnosť spotrebiteľa vyhodnotiť jeho vzťah k banke. Z tohto dôvodu je citované ustanovenie vzhľadom na to, že je navyše pre spotrebiteľa sankcionované okamžitou splatnosťou úveru, spôsobilé založiť hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou. K takémuto záveru dospela v prípade obdobného ustanovenia v zmluve Komisia (viď. Závery Komisie zo dňa 24.01.2017, č. XXXXX/XXXX/XX). Neobstojí tvrdenie, že má ísť o preklenutie zákonného znenia do Zmluvy, keďže vôbec nekopíruje textom ani obsahom ust. § 35 ods. 1 zákona o bankách a súčasne nejde o kogentné ustanovenie (viď. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-598/21). Posudzovanie neprijateľnej zmluvnej podmienky totiž závisí od

formulácie konkrétnej zmluvnej podmienky, či by teoreticky a teda objektívne mohla viesť k situácii spôsobujúcej jej neprijateľnosť, teda vedúcej k hrubej nevyváženosti vzťahu účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

19. Žalovaný vo vyjadrení z 12.6.2025 uviedol, že banka si splnila svoju povinnosť preveriť, či k nej žalobca mal alebo nemal osobitný vzťah, pričom sa za žiadnych okolností nie je možné stotožniť s tvrdením žalobcu, že „túto povinnosť nie je možné nahradiť púhym vyhlásením“, keďže zákon o bankách v ust. § 35 ods. 1 ukladá banke povinnosť pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť v zmluve. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-66/19 rieši úplne odlišný skutkový stav, keďže predmetom súdneho prieskumu v uvedenom konaní bola zmluva o hypotekárnom úvere a možnosť využiť právo na odstúpenie od tejto zmluvy. Konkrétne sa Súdny dvor EÚ zaoberal tým, či má zmluva obsahovať údaje v zmysle čl. 10 ods. 2 písm. p) smernice 2008/48, teda či má zmluva obsahovať informáciu o tom, či existuje právo na odstúpenie od zmluvy, čas, počas ktorého je možné toto právo vykonať a pod. V bode 49. už následne Súdny dvor EÚ konštatuje, že: „Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. p) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby zmluva o úvere uvádzala s ohľadom na informácie podľa článku 10 tejto smernice odkaz na vnútroštátne ustanovenie, ktoré ďalej odkazuje na iné ustanovenia práva daného členského štátu.“

20. Predmetná zmluvná podmienka uvádza, čo je obsahom predmetného ustanovenia, keďže z jej znenia vyplýva, že v predmetnom ustanovení je bližšie špecifikované, kto je osobou s osobitným vzťahom. Len skutočnosť, že je v zmluvnej podmienke odkaz na zákon nezakladá jej neprijateľnosť. V prejednávacom prípade jednoznačne nejde len o jednoduchý odkaz na právny predpis, ale v zmluve je presne a konkrétne označený právny predpis, konkrétny paragraf, aj konkrétny odsek zákona, ktorý sa na danú situáciu vzťahuje, a ktorý definuje osoby s osobitným vzťahom k banke.

21. Dokument, na ktorý odkazuje žalobca, teda Závery Komisie zo dňa 24.01.2017, č. XXXXX/XXXX/XX nie je možné dohľadať, nie je tak zrejmé akou zmluvnou podmienkou (aké bolo jej konkrétne znenie) sa mala Komisia zaoberať, žalovaný tak popiera, že by šlo o znenie totožné s napádanou zmluvnou podmienkou.

22. Zmluvná podmienka je výlučne realizovaním zákonnej povinnosti vyjadrenej v ust. § 35 ods. 1, ktoré okrem povinnosti preveriť, či osoba s ktorou uzatvára obchod nemá k nej osobitný vzťah, zároveň ukladá klientovi povinnosť uviesť pravdivé údaje. Zároveň je banke uložená povinnosť pravdivosť týchto údajov písomne zabezpečiť v zmluve o úvere, a to sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň nie je zrejmé, ako by si žalobca predstavoval „kopírovanie textu zákona“, keďže ustanovenie § 35 ods. 1 ZoB banke ukladá konkrétnu povinnosť, no jeho doslovným skopírovaním v celom znení by si túto svoju povinnosť pravdepodobne nespĺnila, keďže by zmluva obsahovala, okrem iného: „Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť...“ a teda by skutočne neobsahovala ustanovenie, ktorým by bola pravdivosť poskytnutých údajov zabezpečená, bez ďalšieho by obsahovala len povinnosť banky zabezpečiť pravdivosť údajov realizovať. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-598/21, na ktoré poukazoval žalobca sa zaoberalo dohodou o možnosti zosplatiť úver v súvislosti s ustanoveniami § 53 ods. 9 a § 565 OZ, nie ustanovením § 35 ods. 1 ZoB.

23. V následnom vyjadrení žalobca zotrval na svojich predchádzajúcich stanoviskách.

24. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

25. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku III. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 35 ods. 4 zákona o bankách ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto ostatné výroky napadnutého rozsudku, ktoré odvolaním žalovaného napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 267 ods. 2 CSP).

26. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, existenciou inej vady v konaní, ktorá mohla mať

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

27. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovanému.

28. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 21. 11. 2013 uzavretá formulárová Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ pod reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Išlo o bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 7.500,- eur s úrokovou sadzbou 12,10% p.a. V článku II. bode 4 zmluvy sa uvádza: „Podpisom tejto zmluvy dlžník vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). V prípade zistenia nepravdivosti tohto vyhlásenia si je dlžník vedomý toho, že úver sa stáva okamžite splatný vrátane príslušenstva, a to dňom keď sa banka dozvedela o nepravdivosti tohto údaju v súlade s § 35 ods. 1 zákona o bankách.“

29. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

30. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

32. Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, Banka a pobočka zahraničnej banky nesmú vykonávať s osobami, ktoré k nim majú osobitný vzťah, obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by sa nevykonali s ostatnými klientmi. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pred uzavretím a vykonaním takého obchodu preveriť, či osoba, s ktorou takýto obchod vykonávajú, k nim nemá osobitný vzťah; táto osoba je povinná poskytnúť banke a pobočke zahraničnej banky pravdivé informácie, ktoré banka a pobočka zahraničnej banky potrebujú na účel tohto preverenia. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť v zmluve o nimi poskytnutej záruke alebo o vklade podľa § 5 písm. a) sankciou neplatnosti uzavretia tejto zmluvy a v zmluve o úvere podľa § 5 písm. b) sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov, vrátane splatnosti úrokov za celú dohodnutú dobu úveru.

33. Podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, za osoby, ktoré majú osobitný vzťah k banke, sa na účely tohto zákona považujú a) členovia štatutárneho orgánu banky, vedúci zamestnanci banky, ďalší zamestnanci banky určení stanovami banky a prokurista banky, b) členovia dozornej rady banky, c) osoby, ktoré majú kontrolu nad bankou, členovia štatutárnych orgánov takýchto právnických osôb a

vedúci zamestnanci takýchto právnických osôb, d) osoby blízke 30) členom štatutárneho orgánu banky, dozornej rady banky, vedúcim zamestnancom banky alebo fyzickým osobám, ktoré majú kontrolu nad bankou, e) právnické osoby, na ktorých niektoré z osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d) majú kvalifikovanú účasť, f) akcionári, ktorí majú kvalifikovanú účasť na banke, a akákoľvek právnická osoba, ktorá je pod ich kontrolou alebo ktorá má nad nimi kontrolu, g) právnické osoby pod kontrolou banky, h) členovia Bankovej rady Národnej banky Slovenska, i) audítor alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva v mene audítorskej spoločnosti audítorskú činnosť v banke, j) člen štatutárneho orgánu inej banky a vedúci pobočky zahraničnej banky, k) jej hypotekárny správca a zástupca jej hypotekárneho správcu, l) osoby, ktoré majú uzavretý právny vzťah s bankou, ktorý môže viesť k vzniku kvalifikovanej účasti na banke.

34. Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv.

35. Odvolací súd zdôrazňuje, že za neprijateľné zmluvné podmienky je potrebné považovať také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné a hrubo poškodzujúce spotrebiteľa. Od dodávateľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v značne silnejšom postavení ako spotrebiteľ sa vyžaduje, aby k tvorbe zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pristupoval v súlade s dobrými mravmi.

36. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C-237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porovnaj rozsudok Súdného dvora vo veci C-618/10)

37. Podstata neprijateľnosti odvolaním napadnutej zmluvnej podmienky nespočíva v tom, že by spotrebiteľ nebol povinný oznamovať konkrétne podstatné skutočnosti banke, ale v tom, že posudzovaná spotrebiteľská zmluva v dotknutej časti tieto podstatné skutočnosti neozrejmuje, v dôsledku čoho je spotrebiteľ v nevedomosti o tom, aký je skutočný obsah tohto jeho vyhlásenia. Skutočnosť, že banka má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke, a že v zmluve s klientom má byť dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy neznamená, že formulácia predmetnej zmluvnej podmienky nemá obsahovať vysvetlenie pojmov, ktoré nemôžu byť priemernému spotrebiteľovi bez ďalšieho známe (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024).

38. Zmluvná podmienka odporuje aj ustanoveniu § 35 ods. 1 Zákona o bankách, podľa ktorého banka nemôže s osobami, ktoré majú osobitný vzťah k banke uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientmi. Uvedené zmluvné ustanovenie však umožňuje banke v prípade existencie osobitného vzťahu klienta k banke vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úveru, nielen rizikového. Neurčitosť je preto dôvodom vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti

zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistikovaných termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu.

39. Na podporu argumentácie odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR zo dňa 15.06.2023 sp. zn. III. ÚS 111/2023, ktorý vo svojom rozhodnutí uviedol, cit.: „...Pokiaľ ide o požiadavku transparentnosti zmluvných podmienok, ako vyplýva z čl. 4 ods. 2 smernice 93/13, Súdny dvor zdôraznil, že táto požiadavka, uvedená aj v čl. 5 tejto smernice by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, „... požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená rovnakou smernicou, sa musí chápať široko“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. 4. 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, body 71 a 72, ako aj z 9. 7. 2015, Bucura, C-348/14, neuvyverejnený, EU:C:2015:447, bod 52).

40. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že „... informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch tohto uzavretia zmluvy poskytnuté pred uzavretím zmluvy majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Najmä na základe týchto informácií sa tento spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré predajca alebo dodávateľ vopred vypracoval“ (rozsudky z 21. 3. 2013, RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 44, ako aj z 21. 12. 2016, Gutiérrez Naranjo a i., C-154/15, C-307/15 a C-308/15, EU:C:2016:980, bod 50). Zmluvné ustanovenie je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ.

41. Vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky je potrebné uviesť, že obdobná zmluvná podmienka už bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/74/2022 zo dňa 24.10.2022, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/188/2024 zo dňa 05.02.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/82/2024 zo dňa 08.01.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp128/2023 zo dňa 26.02.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/25/2024-254 zo dňa 2. júla 2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 11CoCsp/27/2024 zo dňa 26.3.2025.

42. Sumarizujúc vyššie uvedené dôvody, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je spôsobilé privodiť zrušenie ani zmenu napadnutého rozsudku, a keďže napadnutý rozsudok je v meritórnom výroku III., ktorým súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky vecne správny, so zreteľom na to, že správny je aj výrok VIII. napadnutého rozsudku o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a VIII. ako vecne správny potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

44. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).